

Supported by:

Implemented by:

based on a decision of
the German Bundestag

Поняття двоставкового тарифу та ключові аспекти їх запровадження. Результати опитування підприємств.

Олена Нич,
консультант з питань фінансового управління та ціноутворення,
директор департаменту з питань ціноутворення та фінансового управління

м. Київ, 26 травня 2026 року

Одноставкові та двоставкові тарифи у сфері теплопостачання

Одноставкові тарифи – вартість одиниці ТЕ, послуг з постачання ТЕ, послуг з постачання ГВ, що не розподілена на умовно-змінну та умовно-постійну частини

Гкал, куб.м.

Двоставковий тариф на теплову енергію, послуги з постачання теплової енергії і постачання гарячої води - грошовий вираз двох окремих частин тарифу (умовно-змінної та умовно-постійної)

Умовно-змінна
частина - Гкал, куб.м.

Умовно-постійна
частина - Гкал/год

Одноставкові та двоставкові тарифи у сфері теплопостачання

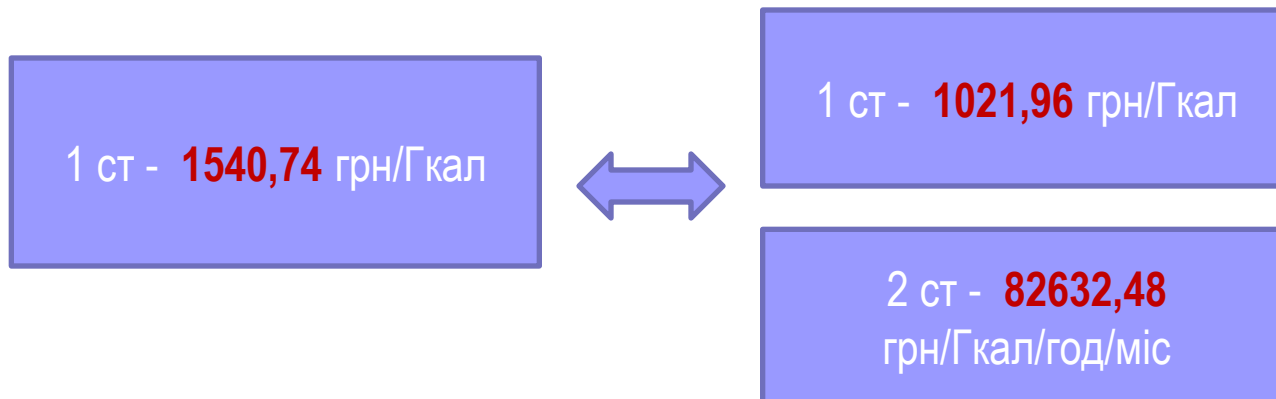
Відповідно до ПКМУ № 869:

- Ліцензіатам **МОЖУТЬ** в установленому порядку **встановлюватися двоставкові тарифи на ТЕ для всіх категорій споживачів.**
- Суб'єкти господарювання **МОЖУТЬ** застосовувати **двоставкові тарифи на послуги з постачання ТЕ**, затверджені в установленому порядку. Встановлення двоставкових тарифів на послуги з постачання ТЕ здійснюється за умови встановлення двоставкових тарифів на ТЕ.
- Суб'єкти господарювання **МОЖУТЬ** застосовувати **двоставкові тарифи на послуги з постачання гарячої води.**
- Формування двоставкових тарифів на послуги з постачання ТЕ і постачання гарячої води **здійснюється за умови** наявності у ліцензіата, який є виконавцем комунальних послуг, двоставкового тарифу на ТЕ, розрахованого відповідно до вимог цього Порядку.
- Розрахунок двоставкового тарифу на послуги з постачання теплової енергії (гарячої води) **проводиться окремо для кожної категорії споживачів (за їх наявності).**

Двоставкові тарифи – суть і доцільність

- 2ст тарифи не є обов'язковими, але можуть застосовуватися на ТЕ, послуги з постачання ТЕ та постачання ГВ і для всіх груп споживачів.
- **2 ст тариф – тариф, що складається з двох частин – умовно-змінної та умовно-постійної**

Наприклад, якщо 1ст тариф для населення становить 1540,74 грн/Гкал, то 2ст буде складатися з умовно-змінної частини за спожиту ТЕ, наприклад 1021,96 грн/Гкал, та умовно-постійної частини – за приєднане теплове навантаження, наприклад 82,6 тис. грн / Гкал/год в місяць. Плата за приєднане теплове навантаження нараховується незалежно від відпуску ТЕ (щомісячно протягом року)

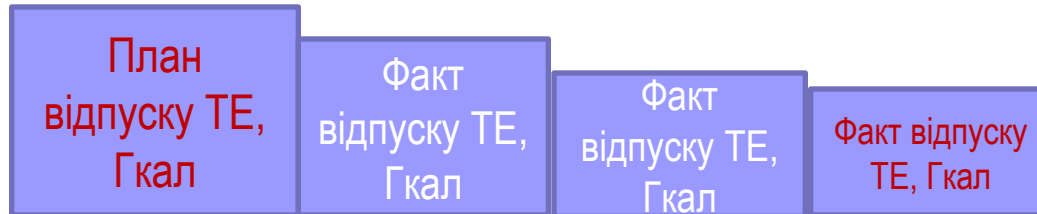

Двоставкові тарифи – суть і доцільність

- Економічна перевага запровадження двоставкових тарифів не підлягає сумніву
Підприємства отримують можливість відшкодування умовно-постійних витрат, а також прибутку, незалежно від того, наскільки був виконаний Річний план виробництва, транспортування, постачання ТЕ

!!! Для визначення доцільності запровадження 2ст тарифів для конкретного підприємства має значення:

- різниця між плановою та фактичною реалізацією ТЕ – чим більший розрив план/факт, тим актуальнішим є запровадження 2ст тарифів

- співвідношення умовно-змінних витрат та суми умовно-постійних витрат і прибутку – чим більша частка суми умовно-постійних витрат і прибутку в структурі тарифу, тим актуальнішим є запровадження 2ст тарифів

Обсяг відпуску – ВПЛИВ НА ТАРИФИ І ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ

Приклад розрахунку тарифу 1 ст	Од. виміру	ВСЬОГО	Грн / Гкал
Паливо	грн	1232029,44	920,83
Електроенергія		135298,52	101,12
Інші витрати		505800,00	378,04
Прибуток на інвестиції		188312,80	140,75
Всього вартість		2061440,76	
Річна потреба в теплоті на опалення	Гкал	1338,0	
Тариф (в прикладі в розрахунку на корисний відпуск)	грн/Гкал		1540,74

1338 Гкал *
1540,74 =
2061440,76
Нарахування
лише в ОП

Приклад розрахунку тарифу 2 ст	Од. виміру	ВСЬОГО	Грн / Гкал
Паливо	грн	1232029,44	920,83
Електроенергія		135298,52	101,12
Інші витрати		505800,00	
Прибуток на інвестиції		188312,80	
Всього вартість		2061440,76	
Річна потреба в теплоті на опалення	Гкал	1338,0	
Приєднане теплове навантаження	Гкал/ год	0,7	
Тариф:			
Умовно-змінна частина (в прикладі в розрахунку на корисний відпуск)	грн/Гкал		1021,96
Умовно-постійна частина	Грн/Гкал /год / місяць		82632,48

1338 Гкал *
1021,96 +
0,7*82632,48
*12 =
2061440,76
Нарахування
і в ОП і в НП

Обсяг відпуску – ВПЛИВ НА ТАРИФИ І ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ

Порівняння з фактом при 1 ст тарифі	Од. виміру	В ТАРИФІ	85% від плану	70% від плану
Паливо	грн	1232029,44	1047225,03	862420,61
Електроенергія		135298,52	115003,74	94708,96
Інші витрати		505800,00	505800,00	505800,00
Прибуток на інвестиції		188312,80	188312,80	188312,80
Всього вартість		2061440,76	1856341,56	1651242,37
Річна потреба в теплоті на опалення / фактичний обсяг	Гкал	1338,0	1137,3	936,6
Тариф (в прикладі в розрахунку на корисний відпуск)	Грн /Гкал	1540,74		
Доходи	грн	2061440,7	1752224,64	1443008,53
Недофінансовано всього, у т.ч.:	грн	0,00	-104116,92	-208233,84
інші витрати		0,00	-75870,00	-151740,00
інвестиції		0,00	-28246,92	-56493,84

При неповному виконанні річного плану підприємство не зможе профінансувати в запланованому обсязі інші витрати та інвестиції

Обсяг відпуску – ВПЛИВ НА ТАРИФИ І ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ

Порівняння з фактом при 2 ст тарифі	Од. виміру	В ТАРИФІ	85% від плану	70% від плану
Паливо	грн	1232029,44	1047225,03	862420,61
Електроенергія		135298,52	115003,74	94708,96
Інші витрати		505800,00	505800,00	505800,00
Прибуток на інвестиції		188312,80	188312,80	188312,80
Всього вартість		2061440,76	1856341,56	1651242,37
Річна потреба в теплоті на опалення / фактичний обсяг	Гкал	1338,0	1137,3	936,6
Присдане теплове навантаження	Гкал/год	0,7	0,7	0,7
Умовно-змінна частина (в прикладі в розрахунку на корисний відпуск)	грн/Гкал	1021,96		
Умовно-постійна частина	Грн/Гкал /год / місяць	82632,48		
Доходи	грн	2061440,7	1856341,56	1651242,37
Недофінансовано всього	грн	0,00	0,00	0,00

Навіть при неповному виконанні річного плану підприємство зможе профінансувати в запланованому обсязі інші витрати та інвестиції – застосовуючи для нарахування абонентською плати показник навантаження, врахований у розрахунку тарифів

Таким чином:

- **Підприємства з двоставковими тарифами** навіть при перевищенні планового обсягу відпуску теплової енергії над фактичним **зможуть повністю** фінансувати витрати, які не залежать від обсягів (умовно-постійні) та інвестиції (і інші потреби, що фінансуються з прибутку).

Але за умови нарахування умовно-постійної частини тарифу з використанням теплового навантаження, яке враховано у розрахунку тарифу.

- **Підприємства з одноставковими тарифами** при перевищенні планового обсягу відпуску теплової енергії над фактичним **завжди не зможуть повністю** фінансувати витрати, які не залежать від обсягів (умовно-постійні) та інвестиції (і інші потреби, що фінансуються з прибутку).

Вихід – максимально «зближати» плановий та фактичний обсяги відпуску в рамках чинного законодавства та/або переходити на 2ст тарифи

Яким чином «зближати» плановий і фактичний обсяги відпуску ТЕ?

Найбільш поширена практика – збільшувати факт (не штучно, а через скорочення втрат) і зменшувати план (найчастіше підприємства застосовують для цього фактичні за останні 5 років показники температури та тривалості ОП)

Вплив температури зовнішнього повітря на корисний відпуск і тариф

ІНСТИТУТ
ЕНЕРГЕТИЧНОЇ
ЕФЕКТИВНОСТІ
ТА ЕНЕРГОЗБЕРЕЖЕННЯ

Приклад розрахунку	Од. виміру	ВСЬОГО	середня температура зовнішнього повітря, гр. С			тривалість опал періоду, діб
			-0,1	+0,9	1,9	
Максимальні погодинні витрати теплоти на опалення (приєднане теплове навантаження системи опалення)	Гкал/год	0,7				176
розрахункова температура для проектування опалення	гр.С	-22				
внутрішня температура	гр.С	18				
кількість годин роботи системи опалення за добу	год	24				
Паливо	грн		1232029,44	1163961,52	1095893,59	
Електроенергія			135298,52	127823,46	120348,40	
Інші витрати			505800,00	505800,00	505800,00	
Прибуток на інвестиції			188312,80	188312,80	188312,80	
Всього вартість			2061440,76	1985897,78	1910354,79	
Річна потреба в теплоті на опалення	Гкал		1338,0	1264,0	1190,1	
% зменшення				- 5,5%	- 11,1%	
Тариф (в прикладі в розрахунку на корисний відпуск)	грн/ Гкал		1540,74	1571,08	1605,19	
збільшення	грн / %			+ 30,34 + 2%	+ 64,45 +4,2	

Вплив тривалості опалювального періоду на корисний відпуск і тариф

ІНСТИТУТ

Приклад розрахунку	Од. виміру	ВСЬОГО	тривалість опал періоду, діб			середня температура зовн. повіт., гр.С
Максимальні погодинні витрати теплоти на опалення (приєднане теплове навантаження системи опалення)	Гкал/год	0,7	176	171	166	-0,1
розрахункова температура для проектування опалення	гр.С	-22				
внутрішня температура	гр.С	18				
кількість годин роботи системи опалення за добу	год	24				
Паливо	грн		1232029,44	1197028,61	1162027,77	Якщо сукупно і +0,9 і 171 1228 Гкал (-8,2%) 1578 грн (+37,26 грн 2,4%)
Електроенергія			135298,52	131454,81	127611,10	
Інші витрати			505800,00	505800,00	505800,00	
Прибуток на інвестиції			188312,80	184428,34	180543,89	
Всього вартість			2061440,76	2018711,76	1975982,76	
Річна потреба в теплоті на опалення	Гкал		1338,0	1299,9	1261,9	
% зменшення				- 2,8%	- 5,7%	
Тариф (в прикладі в розрахунку на корисний відпуск)	грн/ Гкал		1540,74	1552,92	1565,84	
збільшення	грн / %			+ 12,18 + 0,8%	+ 25,1 +1,6	

Результати опитування щодо 2ст тарифів (1)

ІНСТИТУТ
ЕКОНОМІ
ЕНЕРГІЇ

Загальна кількість опитуваних підприємств	Кількість підприємств, що застосовують 2ст тарифи для населення	Кількість підприємств, що застосовують 2ст тарифи для інших споживачів	Кількість підприємств з 1ст тарифом, що розглядає перехід на 2ст тарифи
44	17 (39%)	15 (34%)	14 (32%), у т.ч. 2, що застосовують 2ст тарифи для однієї категорії споживачів
<p>Отже, $17 + 14 = 31$ (або 70%) оцінили переваги 2ст тарифів</p>			

Загальна кількість опитуваних підприємств	Кількість підприємств, у яких різниця між врахованим в тарифах для населення, та фактичним корисним відпуском становить:			
	Менше 5%	5-10%	10-15%	Більше 15%
44	13 (30%)	9 (20%)	13 (30%)	9 (20%)
Загальна кількість опитуваних підприємств	Кількість підприємств, у яких різниця між врахованим в тарифах для всіх інших споживачів, та фактичним корисним відпуском становить:			
	Менше 5%	5-10%	10-15%	Більше 15%
44	10 (23%)	8 (18%)	6 (14%)	20 (45%)

Отже, кількість підприємств, у яких різниця у відпуску по населенню більше 10% - 22 або 50%, по всім іншим споживачам – 26 або майже 60%

Результати опитування щодо 2ст тарифів (2)

ІТТУТ
БОГО
ІТКУ

Загальна кількість опитуваних підприємств	Кількість підприємств, у яких витрати на ПЕР складають до 70%	Кількість підприємств, у яких витрати на ПЕР складають 70-90%
44	36 (82%)	12 (18%)

Чим менша частка витрат на ПЕР, тим більше частка умовно-постійних витрат і прибутку, які не залежать від обсягів

Загальна кількість опитуваних підприємств	Кількість підприємств, в тарифах яких є прибуток на інвестиції	Кількість підприємств, в тарифах яких немає прибутку на інвестиції
44	14 (32%)	30 (68%)

При дії 1ст тарифів і значній різниці між плановим і фактичним відпуском ТЕ великі ризики недоотримати необхідний прибуток на інвестиції, у т.ч. на погашення тіла кредитів

Двоставкові тарифи – складнощі впровадження і застосування - результати опитування (3)

- Двоставковий тариф у нашій територіальній громаді може викликати негативну реакцію населення в умовах військового стану
- Наше підприємство розглядає, але орган самоврядування можливо їх прийме тільки після закінчення воєнного стану в Україні
- Для впровадження двоставкового тарифу необхідно провести ретельний розрахунок умовно-постійної та умовно-змінної частин тарифу, що може вимагати додаткових витрат часу та ресурсів
- **Додаткове фінансове навантаження на категорію споживачів** "Населення" яка складає 90% усіх споживачів
- **Вже адаптувались до одноставкових тарифів, влітку отримуємо платежі за інші послуги**
- Питання переходу на двоставкові тарифи підприємством розглядається за умови законодавчої підтримки Мінрегіону та НКРЕКП в зв'язку з воєнним станом та соціальною напругою.
- **Покриття витрат на опалення бюджетними установами за спожиті послуги протягом опалювального періоду**
- Небажання бюджетних установ переходити на двоставкові тарифи
- **Задовільняють одноставкові**
- Потрібна роз'яснювальна робота з споживачами- багато з них втраять субсидію
- Через супротив населення основних споживачів

Двоставкові тарифи – складнощі впровадження і застосування - результати опитування (4)

- Розглядаємо можливість переходу до двоставкових тарифів, але **війна вводить свої корективи**. В Донецькій області краще одразу нараховувати за спожиту теплову енергію, а не відкладати на потім нарахування по умовно-постійній частини тарифу.
- **Зміни призначення приміщень навантаження не підтверджені уповноваженою установою**
- Наполягаємо на застосуванні 2-х ставкових тарифів
- **Складність формування тарифів враховуючи їх різноманіття та нарахування споживачам**
- "В умовах нашого міста, де спостерігається **масовий та некерований перехід споживачів на індивідуальне опалення**, ми стикаємося з наступними ризиками, що роблять ДСТ нежиттєздатним: Відбувається критичне зменшення та нестабільність договірної величини теплового навантаження ($Q_{\max}$). Постійні витрати нашої організації (утримання мереж, амортизація обладнання, зарплати) є умовно-постійними і не можуть бути пропорційно знижені відповідно до темпів відключення споживачів. Розподіл незмінних постійних витрат на меншу базу $Q_{\max}$ призведе до різкого та непрогнозованого зростання постійної складової тарифу (абонентської плати) для споживачів, що залишилися. Таке підвищення абонентської плати стане додатковим стимулом для решти споживачів негайно відключитися від централізованого опалення, що прискорить повний демонтаж системи централізованого тепlopостачання, замість її стабілізації. Таким чином, впровадження ДСТ у поточних умовах створить не фінансову стабільність, а некерований процес руйнування економічної обґрунтованості тарифної структури."
- **Законодавча нерегульованість, нечіткість та неоднозначність у дефініціях та розрахунках показника "теплового навантаження"**, що в подальшому практичному застосуванні в обчисленні плати за послуги тепlopостачання загрожує багаточисленним скаргам споживачів, позовам до судів, перевіркам правильності нарахувань контролюючими органами тощо

Двоставкові тарифи – складнощі застосування

Проблеми, які передбачають підприємства при запровадженні 2ст тарифів -

Супротив споживачів

«В міжопалювальний період споживач не хоче платити, (проблемою є навіть абонентська плата)», «Чи доцільно переходити на двоставковий тариф, якщо облік ТЕ 100% по приладам обліку? Якщо провести аналогію з введенням плати за абонентське обслуговування, то введення двоставкових тарифів викличе шквал негативу, скарг від споживачів у літній період, оскільки підприємство не надає послуги у цей період»

Дійсно, споживачам буде досить важко перестроїтися на 2ст тарифи, що може навіть призвести до зниження рівня платежів на початку. Але:

- **Якщо перехід на 2ст тарифи буде рекомендований** (а наразі так і передбачається проектом змін до ПКМУ № 869), **то рішення про перехід на 2ст тарифи залишається за підприємством та ОМС**
- **Якщо перехід на 2ст тарифи буде обов'язковим** (поки що це не передбачається проектом змін до ПКМУ № 869), **то підприємства зможуть обґрунтовувати рішення про перехід на 2ст тарифи вимогами законодавства**
- У будь-якому випадку значну увагу слід буде приділяти **роз'яснювальній роботі зі споживачами** (для прикладу ознайомтеся з публікаціями ДКП «Луцьктепло» та інших підприємств, що давно працюють на 2ст тарифах, НКРЕКП, ОМС, Мінрозвитку тощо)

Двоставкові тарифи – складнощі формування

Проблеми, які передбачають підприємства при запровадженні 2ст тарифів -

Визначення / підтвердження теплового навантаження (ТН)

«Але є ще одне питання, яке протягом воєнного часу на території Донецької області вирішувати не буде – це збір підтвердних документів по навантаженню будівель, як житлових будинків, так і нежитлових будівель»

Дійсно, питання визначення/підтвердження ТН є одним самих актуальним для всіх підприємств (не лише для ТОТ і не лише протягом воєнного часу). Але:

- **Проект змін до ПКМУ 869 стосується переважно ТН і дає більш-менш чіткі вказівки** по визначенню навантаження
- **ТЕ – це не принципово новий показник** і навіть за чинної редакції ПКМУ 869 підприємства формували і формують Річний план виробництва, транспортування, постачання ТЕ з використанням показників ТН

Двоставкові та одноставкові тарифи – підсумки опитування

Проблеми, які передбачають підприємства при запровадженні 2ст тарифів

- Негативна реакція / супротив споживачів
- Необхідність значних зусиль по розрахунку, нарахуванню, роз'яснювальній роботі
- Небажання/ нерозуміння уповноважених органів
- Нечіткість нормативної бази, особливо щодо показників приєднаного теплового навантаження
- Опасіння щодо неплатежів плати за приєднане теплове навантаження і як наслідок падіння загального рівня платежів
- В умовах відключення споживачів та зменшення приєднаного теплового навантаження , умовно-постійні витрати не змінюються або змінюються не так швидко, що призводить до додаткового фактору зростання тарифів

Переваги застосування одноставкових тарифів (фактори, що можуть спонукати залишатися на 1ст тарифах):

- мають місце там, де факт і план відпуску практично співпадають (питання, як цього добитися)
- більші надходження саме в опалювальний сезон, коли потреба в грошах більша

Зверніть увагу на п.48 ПКМУ № 869:

Формування двоставкового тарифу на ТЕ здійснюється шляхом визначення грошового виразу умовно-змінної (вартість 1 Гкал спожитої теплової енергії) та умовно-постійної (абонентська плата за 1 Гкал/год. теплового навантаження) частин тарифу, **застосування яких забезпечує планований річний дохід, що дорівнює** сумі планованої річної повної собівартості, витрат на відшкодування втрат та відповідного річного планованого прибутку, які отримуються **за умови застосування одноставкового тарифу**, розрахованого відповідно до вимог цього Порядку.

Тобто в процесі формування тарифів, підприємство здійснює розрахунок одночасно і 1ст і 2ст тарифів і таким чином перевіряє правильність ПЛАНОВИХ розрахунків:

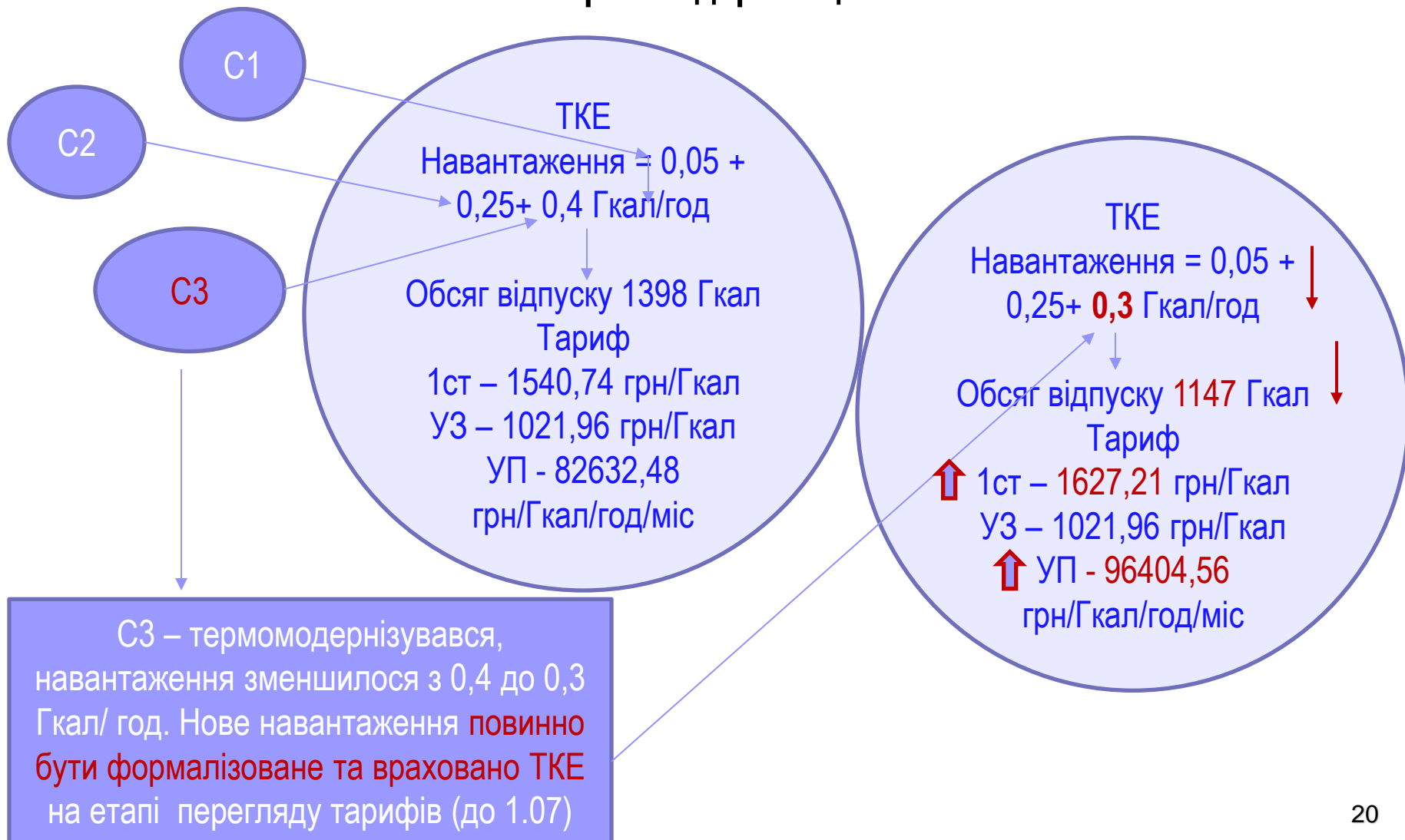
$T_{1ст В} * \text{Відпуск} + T_{1ст Т} * \text{Реалізація} + T_{1ст П} * \text{Реалізація} =$

$T_{Уз В} * \text{Відпуск} + T_{Уз Т} * \text{Реалізація} + T_{Уз П} * \text{Реалізація} + T_{Уп В} * \text{Навантаження} + T_{Уп Т} * \text{Навантаження} + T_{Уп П} * \text{Навантаження}$

Плановані доходи за 1 ст тарифами = Плановані доходи за 2ст тарифами

Питання для дискусії -

2-ставковий тарифи – стимул чи антистимул для заходів з термомодернізації?

Питання для дискусії -

2-ставковий тарифи – стимул чи антистимул для заходів з термомодернізації?

1. Навантаження СЗ та загальне зменшилось на 0,1 Гкал/год СЗ з 0,4 до 0,3 (на 25%), загальне з 0,7 до 0,6 Гкал/год (14%)
2. ТКЕ врахувало зменшення навантаження при плануванні обсягу реалізації (з 1398 Гкал до 1147 Гкал або 14%) і порахувало на ці показники нові тарифи (всі ціни для прикладу без змін).

Наслідки врахування цього в тарифах (розрахунок, цифри не гіпотетичні):

1. Одноставковий тариф зріс до 1627,21 грн/Гкал (на 6%) для всіх споживачів
2. Умовно-змінна частина двоставкового тарифу залишилась незмінною для всіх споживачів, умовно-постійна зросла до 96404,56 грн/Гкал (на 17%) для всіх споживачів

Як це вплине на платежі конкретного споживача?

Споживачі	Планові показники До термомодернізації							відхилення по нарахуванню, грн
	Навантаження, Гкал/год	Обсяг відпуску, Гкал	Тариф 1 ст, грн/Гкал	Нарахування річне, грн	Тариф 2ст УЗ, грн/Гкал	Тариф 2ст УП, грн/Гкал год/міс	Нарахування річне, грн	
C1	0,05	96	1540,74	147245,8	1021,96	82632,48	147245,8	0,0
C2	0,25	478	1540,74	736228,8	1021,96	82632,48	736228,8	0,0
C3	0,4	765	1540,74	1177966,1	1021,96	82632,48	1177966,1	0,0
Всього	0,7	1338	1540,74	2061440,8	1021,96	82632,48	2061440,8	0,0

Планові показники після термомодернізації одного споживача

C1	0,05	96	1627,21	155509,0	1021,96	96404,56	155509,0	0,0
C2	0,25	478	1627,21	777545,1	1021,96	96404,56	777545,1	0,0
C3	0,3	573	1627,21	933054,1	1021,96	96404,56	933054,1	0,0
Всього	0,6	1147	1627,21	1866108,2	1021,96	96404,56	1866108,2	0,0

ВІДХИЛЕННЯ

C1	0,0	0	86,5	8263,2	0,00	13772,08	8263,2	0,0
C2	0,0	0	86,5	41316,2	0,00	13772,08	41316,2	0,0
C3	-0,1	-191	86,5	-244912,1	0,00	13772,08	-244912,1	0,0
Всього	-0,1	-191	86,5	-195332,6	0,00	13772,08	-195332,6	0,0

ПО ПЛАНУ при дії 1ст і 2ст тарифів: Споживачі, що не термомодернізувалися, сплачуватимуть більше на 6% – бо обсяги ТЕ в них ті самі, а тариф зріс на 6%. **Це може підштовхнути їх до термомодернізації.** Споживач, що термомодернізувався, сплачуватиме менше на 21% – бо обсяг ТЕ в нього впав суттєво (з 765 до 573 Гкал, на 25%), а тариф зріс на 6%.

ПО ФАКТУ можуть бути інші результати. Тарифи і навантаження по плану і по факту є однаковими тому на фактичні нарахування буде впливати тільки фактичне споживання ТЕ. Якщо споживачі візьмуть ТЕ менше, ніж враховано ТКЕ при розрахунку тарифів, то їх нарахування будуть менші при дії і 1ст і 2ст тарифів. Наслідки для підприємства – при дії 1ст тарифів не отримає повного відшкодування частини витрати і прибутку, при дії 2ст тарифів – отримають повне відшкодування. **Задача органу регулювання – забезпечити баланс!**

Питання для дискусії -

2ставковий тарифи – стимул чи антистимул для заходів з термомодернізації?

Споживач ПОДАВ дані про зміну навантаження внаслідок термомодернізації до ТКЕ, і ТКЕ це врахувало в розрахунках

ПО ПЛАНУ при дії 1ст і 2ст тарифів:
Споживачі, що не термомодернізувалися, сплачуватимуть більше на 6% – бо обсяги ТЕ в них ті самі, а тариф зріс на 6%. **Це може підштовхнути їх до термомодернізації.**
Споживач, що термомодернізувався, сплачуватиме менше на 21% – бо обсяг ТЕ в нього впав суттєво (з 765 до 573 Гкал, на 25%), а тариф зріс на 6%.

!!! ПО ФАКТУ можуть бути інші результати. Тарифи і навантаження по плану і по факту є однаковими тому на фактичні нарахування буде впливати тільки фактичне споживання ТЕ. Якщо споживачі візьмуть ТЕ менше, ніж враховано ТКЕ при розрахунку тарифів, то їх нарахування будуть менші при дії і 1ст і 2ст тарифів. Наслідки для підприємства – при дії 1ст тарифів не отримає повного відшкодування частини витрат і прибутку, **при дії 2ст тарифів** – отримає повне відшкодування.
Задача органу регулювання – забезпечити баланс!

Споживач НЕ ПОДАВ дані про зміну навантаження внаслідок термомодернізації до ТКЕ, і ТКЕ НЕ врахувало це в розрахунках

ПО ПЛАНУ при дії 1ст і 2ст тарифів: Споживачі, що не термомодернізувалися, сплачуватимуть те саме, що і раніше – бо обсяги ТЕ в них ті самі, і тариф незмінні.

Споживач, що термомодернізувався, сплачуватиме те саме, що і раніше – бо обсяг ТЕ в нього такий самий внаслідок того, що ТКЕ не знає, що він термомодернізувався, дані не передані, і тарифи незмінні.

!!! ПО ФАКТУ БУДУТЬ інші результати, негативні в першу чергу, для підприємства. В цьому випадку однозначно однаковими по плану і по факту будуть тільки тарифи.
При дії 1ст тарифів – усі споживачі можуть взяти менше ТЕ, ніж по плану, внаслідок об'єктивних факторів (температура і тп), + той споживач, що термомодернізувався, візьме ТЕ набагато менше, ніж для нього заплановано. Виникне значний розрив між планом і фактом споживання ТЕ, **споживачам нарахують значно менше, ніж по плану (ще менше, ніж при варіанті, коли дані були подані до ТКЕ).** Наслідки для підприємства – не отримає повного відшкодування частини витрат і прибутку (сума не відшкодування буде більшою, ніж при варіанті, коли дані були подані в ТКЕ). **При дії 2ст тарифів** – підприємство отримає повне відшкодування, ЗА УМОВИ, що нарахування умовно-постійної частини термомодернізованому споживачу буде здійснено на навантаження до змін (на 0,4, а не на 0,3).
Задача органу регулювання – забезпечити баланс!

Питання для дискусії -

Оптимізація умовно-постійної частини тарифу на фоні зменшення обсягів відпуску і навантаження (коли це набуде критичної маси, наприклад, внаслідок масової термомодернізації чи встановлення ІТП)

		Тариф 2026	Тариф 2027	Тариф 2028	Тариф 2029
			-10,00%	-20,00%	-30,00%
Річна потреба в теплоті на опалення	Гкал	1338	1204,2	1070,4	936,6
Приєднане теплове навантаження	Гкал/год	0,7	0,63	0,56	0,49
Інші витрати		505800	505800	505800	505800
Прибуток на інвестиції		188312,8	188312,8	188312,8	188312,8
Інфляція			6%	6%	6%
Всього умовно-постійні витрати та прибуток з урахуванням інфляції		694112,8	735759,6	779905,1	826699,5
Умовно-постійна частина	Грн/Гкал /год / місяць	82632,5	97322,7	116057,3	140595,1
Зростання через інфляцію та зменшення навантаження			17,8%	19,3%	21,1%

Дякую за увагу!

**Ми відкриті до співпраці в
інтересах суспільства!**

Інститут місцевого розвитку

www.mdi.org.ua

email: office@mdi.org.ua